

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โครงสร้างและระบบคำภาษารัสเซีย (Word Formation and Russian Morphology)

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2

ปิยาภรณ์ คงแสงรักดี

โครงสร้างและระบบคำภาษารัสเซีย
WORD FORMATION
AND RUSSIAN MORPHOLOGY

ถ่ายเอกสารแทนการใช้หนังสือ
คือการทำลายภูมิปัญญาสร้างสรรค์

โครงสร้างและระบบคำภาษารัสเซีย WORD FORMATION AND RUSSIAN MORPHOLOGY

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2

ปิยาภรณ์ คงแสงภักดิ์

สาขาวิชาภาษารัสเซีย คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2565

หนังสือที่ได้รับทุนสนับสนุนการเขียนตำราจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2563 (ครั้งที่ 1)

ปิยาภรณ์ คงแสงภักดิ์.

โครงสร้างและระบบคำภาษารัสเซีย = *Word Formation and Russian Morphology*

1. ภาษารัสเซีย--สัทฐานวิทยา. 2. ภาษารัสเซีย—การสร้างคำ.

PG2171

ISBN 978-616-314-869-8

ISBN (E-BOOK) 978-616-314-871-1

ลิขสิทธิ์ของอาจารย์ปิยาภรณ์ คงแสงภักดิ์

สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 เดือนพฤษภาคม 2565

จำนวน 20 เล่ม

ฉบับอิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เดือนกรกฎาคม 2565

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ท่าพระจันทร์: อาคารธรรมศาสตร์ 60 ปี ชั้น U1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ถนนพระจันทร์ กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0-2223-9232

ศูนย์รังสิต: อาคารโดมบริหาร ชั้น 3 ห้อง 317 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120

โทร. 0-2564-2859-60 โทรสาร 0-2564-2860

<http://thammasatpress.tu.ac.th>, e-mail: unipress@tu.ac.th

พิมพ์ที่โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนธันวาคม 2564	จำนวน 10 เล่ม
-----------------------------------	---------------

พิมพ์ครั้งที่ 2 เดือนพฤษภาคม 2565	จำนวน 20 เล่ม
-----------------------------------	---------------

ราคาเล่มละ 310.- บาท

สารบัญ

สารบัญตาราง	(11)
คำนำ	(19)
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ชนิดของคำในภาษารัสเซีย	12
บทที่ 3 คำนาม	
ความหมายและลักษณะทางวิทยานวैयाคำของคำนาม	17
การจัดประเภทของคำนาม	19
เพศของคำนาม	22
คำนามรูปพหูพจน์	27
กลุ่มคำนามที่มีเฉพาะรูปเอกพจน์	32
กลุ่มคำนามที่มีเฉพาะรูปพหูพจน์	33
ระบบการกของคำนาม	33
การวิเคราะห์คำนามตามหลักวิทยานวैयाคำ	81
แบบฝึกหัดท้ายบท	84
บทที่ 4 คำคุณศัพท์	
ความหมายและลักษณะทางวิทยานวैयाคำของคำคุณศัพท์	86
การแบ่งประเภทของคำคุณศัพท์	89
คำคุณศัพท์ชั้นเปรียบเทียบ	93
คำคุณศัพท์รูปเต็มและรูปสั้น	96
การจัดประเภทรูปแบบตัวลงท้ายของคำคุณศัพท์	99
การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำคุณศัพท์	100
การวิเคราะห์คำคุณศัพท์ตามหลักวิทยานวैयाคำ	104
แบบฝึกหัดท้ายบท	107
บทที่ 5 คำสรรพนาม	
ความหมายและลักษณะทางวิทยานวैयाคำของคำสรรพนาม	109
การแบ่งประเภทของคำสรรพนาม	110

การวิเคราะห์คำสรรพนามตามหลักวิทยานวณ	123
แบบฝึกหัดท้ายบท	126
บทที่ 6 คำแสดงตัวเลข	
ความหมายและลักษณะทางวิทยานวณของคำแสดงตัวเลข	127
การแบ่งประเภทของคำแสดงตัวเลข	129
การวิเคราะห์คำแสดงตัวเลขตามหลักวิทยานวณ	137
แบบฝึกหัดท้ายบท	139
บทที่ 7 คำกริยา	
ความหมายและลักษณะทางวิทยานวณของคำกริยา	141
คำกริยาไม่สมบูรณ์และคำกริยาสมบูรณ์	144
การกระจายคำกริยารูปปัจจุบันกาล	145
การกระจายคำกริยารูปอดีตกาล	154
การกระจายคำกริยารูปอนาคตกาล	162
การใช้คำกริยาสมบูรณ์และคำกริยาไม่สมบูรณ์ในรูปอนาคตกาล	165
การใช้คำกริยาตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร	167
คำกริยาเคลื่อนไหว	177
สกรรมกริยาและอกรรมกริยา	183
คำกริยาสะท้อนกลับ	187
คำกริยาที่มีส่วนอนุภาค -ся และปราศจาก -ся	189
การใช้คำกริยาตามโครงสร้าง Активная และ Пассивная	192
คำกริยารูป Причастие	196
คำกริยารูป Деепричастие	216
การวิเคราะห์คำกริยาตามหลักวิทยานวณ	220
แบบฝึกหัดท้ายบท	222
บทที่ 8 คำกริยาวิเศษณ์	
ความหมายและลักษณะทางวิทยานวณของคำกริยาวิเศษณ์	224
การแบ่งประเภทของคำกริยาวิเศษณ์ตามความหมาย	226
การแบ่งประเภทของคำกริยาวิเศษณ์ตามชนิดของคำ	227
ชั้นเปรียบเทียบของคำกริยาวิเศษณ์	228

การวิเคราะห์คำกริยาวิเศษณ์ตามหลักวิทยานวैयाคำ	229
แบบฝึกหัดท้ายบท	231
บทที่ 9 Служебные части речи	
คำบุพบท	
ความหมายและลักษณะทางวิทยานวैयाคำของคำบุพบท	232
การแบ่งประเภทของคำบุพบท	233
การวิเคราะห์คำบุพบทตามหลักวิทยานวैयाคำ	239
แบบฝึกหัดท้ายบท	240
คำสันธาน	
ความหมายและลักษณะทางวิทยานวैयाคำของคำสันธาน	242
การแบ่งประเภทของคำสันธาน	243
การวิเคราะห์คำสันธานตามหลักวิทยานวैयाคำ	248
แบบฝึกหัดท้ายบท	249
คำอนุภาค	
ความหมายและลักษณะทางวิทยานวैयाคำของคำอนุภาค	250
การแบ่งประเภทของคำอนุภาค	250
การวิเคราะห์คำอนุภาคตามหลักวิทยานวैयाคำ	255
แบบฝึกหัดท้ายบท	256
บทที่ 10 คำอุทาน	
ความหมายและลักษณะทางวิทยานวैयाคำของคำอุทาน	257
การแบ่งประเภทคำอุทาน	257
การใช้คำอุทานกับเครื่องหมายวรรคตอน	259
ความแตกต่างระหว่างคำอุทาน คำอนุภาคและคำบุพบท	259
การวิเคราะห์คำอุทานตามหลักวิทยานวैयाคำ	260
แบบฝึกหัดท้ายบท	262
บรรณานุกรม	263
ดัชนี	264

Оглавление

Содержание

Глава 1. Введение в морфологию	1
Глава 2. Части речи в русском языке	12
Глава 3. Имя существительное	
Значение и морфологический признак имени существительного	17
Классификация имени существительного	19
Род имени существительного	22
Имя существительное во множественном числе	27
Имя существительное (только в форме ед. ч.)	32
Имя существительное (только в форме мн. ч.)	33
Падежная система имени существительного	33
Морфологический разбор имени существительного	81
Упражнение	84
Глава 4. Имя прилагательное	
Значение и морфологический признак имени прилагательного	86
Классификация имени прилагательного	89
Степень сравнения имени прилагательного	93
Полная и краткая форма	96
Классификация окончаний имени прилагательного	99
Склонение имени прилагательного	100
Морфологический разбор имени прилагательного	104
Упражнение	107
Глава 5. Местоимение	
Значение и морфологический признак местоимения	109
Классификация местоимения	110

Морфологический разбор местоимения	123
Упражнение	126

Глава 6. Имя числительное

Значение и морфологический признак	
имени числительного	127
Классификация имени числительного	129
Морфологический разбор имени числительного	137
Упражнение	139

Глава 7. Глагол

Значение и морфологический признак глагола	141
Глагол совершенного и несовершенного вида	144
Спряжение глагола в форме настоящего времени	145
Спряжение глагола в форме прошедшего времени	154
Спряжение глагола в форме будущего времени	162
Употребление СВ и НСВ в будущем времени	165
Категория наклонения	167
Глагол движения	177
Переходный и непереходный глагол	183
Возвратный глагол	187
Глаголы с частицей -ся и без -ся	189
Употребление глагола по структуре активной и пассивной	192
Форма глагола «Причастие»	196
Форма глагола «Деепричастие»	216
Морфологический разбор глагола	220
Упражнение	222

Глава 8. Наречие

Значение и морфологический признак наречия	224
Классификация наречий по значению	226
Классификация наречий по частям речи	227
Степень сравнения наречия	228

Морфологический разбор наречия	229
Упражнение	231
Глава 9. Служебные части речи	
Предлог	
Значение и морфологический признак предлога	232
Классификация предлога	233
Морфологический разбор предлога	239
Упражнение	240
Союз	
Значение и морфологический признак союза	242
Классификация союза	243
Морфологический разбор союза	248
Упражнение	249
Частица	
Значение и морфологический признак частицы	250
Классификация частицы	250
Морфологический разбор частицы	255
Упражнение	256
Глава 10. Междометие	
Значение и морфологический признак междометия	257
Классификация междометия	257
Междометие и знаки препинания	259
Разница между междометием, частицей и предлогом	259
Морфологический разбор междометия	260
Упражнение	262
Список литературы	263
Индекс	264

สารบัญตาราง

ตาราง 1.1	ตัวอย่าง ประเภทของไวยากรณ์ เรื่องเพศของคำนาม	5
ตาราง 1.2	ตัวอย่าง ประเภทของไวยากรณ์ เรื่องพจน์ของคำนาม	5
ตาราง 1.3	ตัวอย่าง การเปลี่ยนตำแหน่งเน้นเสียงและความหมายของคำที่เปลี่ยนไป	10
ตาราง 1.4	ตัวอย่าง คำที่มีรากศัพท์แตกต่างกัน	10
ตาราง 2.1	คำประเภท Самостоятельные части речи และตัวอย่างการใช้	15
ตาราง 2.2	คำประเภท Служебные части речи และตัวอย่างการใช้	15
ตาราง 3.1	ตัวอย่าง คำนามเพศชายที่ลงท้ายด้วยพยัญชนะ	23
ตาราง 3.2	ตัวอย่าง การใช้คำนามเพศชายที่ลงท้ายด้วย -а กับคำคุณศัพท์ และคำสรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ	24
ตาราง 3.3	การเปลี่ยนคำนามเพศชายเป็นพหูพจน์ที่มีตัวลงท้าย -ы-	27
ตาราง 3.4	การเปลี่ยนคำนามเพศชายเป็นพหูพจน์ที่มีตัวลงท้าย -и-	27
ตาราง 3.5	การเปลี่ยนคำนามเพศชายเป็นพหูพจน์ที่มีตัวลงท้าย -а (я)-	28
ตาราง 3.6	ข้อยกเว้นของคำนามเพศชายบางคำในรูปพหูพจน์ (1)	28
ตาราง 3.7	ข้อยกเว้นของคำนามเพศชายบางคำในรูปพหูพจน์ (2)	29
ตาราง 3.8	การเปลี่ยนคำนามเพศหญิงเป็นพหูพจน์ที่มีตัวลงท้าย -ы-	29
ตาราง 3.9	การเปลี่ยนคำนามเพศหญิงเป็นพหูพจน์ที่มีตัวลงท้าย -и-	30
ตาราง 3.10	การเปลี่ยนคำนามเพศกลางเป็นพหูพจน์ที่มีตัวลงท้าย -а-	30
ตาราง 3.11	การเปลี่ยนคำนามเพศกลางเป็นพหูพจน์ที่มีตัวลงท้าย -я-	31
ตาราง 3.12	การเปลี่ยนคำนามเพศกลางเป็นพหูพจน์ที่มีตัวลงท้าย -мя-	31
ตาราง 3.13	ตัวลงท้ายเสียงหนักและตัวลงท้ายเสียงเบา (1)	34
ตาราง 3.14	ตัวลงท้ายเสียงหนักและตัวลงท้ายเสียงเบา (2)	35
ตาราง 3.15	สรุปการเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามในรูปพหูพจน์การกที่ 1 (1)	35
ตาราง 3.16	สรุปการเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามในรูปพหูพจน์การกที่ 1 (2)	36
ตาราง 3.17	สรุปการเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามในรูปพหูพจน์การกที่ 1 (3)	36
ตาราง 3.18	สรุปการเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามในรูปพหูพจน์การกที่ 1 (4)	36
ตาราง 3.19	ตัวอย่าง คำนามในรูปการกที่ 2 ที่ใช้กับคำบุพบท с	38

ตาราง 3.20 ตัวอย่าง การใช้คำบุพบท с กับคำนามในรูปการกที่ 2	39
ตาราง 3.21 ตัวอย่าง การใช้ два และ две กับคำนาม	40
ตาราง 3.22 เปรียบเทียบการแสดงความหมายของประโยคบอกเล่า และประโยคปฏิเสธของคำนามในรูปการกที่ 2	42
ตาราง 3.23 เปรียบเทียบรูปคำนามในประโยคบอกเล่าและประโยคปฏิเสธในปัจจุบันกาล	43
ตาราง 3.24 เปรียบเทียบรูปคำนามในประโยคบอกเล่าและประโยคปฏิเสธในอดีตกาล (1)	43
ตาราง 3.25 เปรียบเทียบรูปคำนามในประโยคบอกเล่าและประโยคปฏิเสธในอดีตกาล (2)	43
ตาราง 3.26 เปรียบเทียบรูปคำนามในประโยคบอกเล่าและประโยคปฏิเสธในอนาคตกาล (1)	44
ตาราง 3.27 เปรียบเทียบรูปคำนามในประโยคบอกเล่าและประโยคปฏิเสธในอนาคตกาล (2)	44
ตาราง 3.28 ตัวอย่าง การใช้คำบุพบท около, (не)далеко от, близко от, напротив	45
ตาราง 3.29 ตัวอย่าง การบอก วันที่และเดือน โดยการใช้คำว่า Когда?	46
ตาราง 3.30 ตัวอย่าง การบอก วันที่ เดือน และปี โดยการใช้คำว่า Когда?	46
ตาราง 3.31 ตัวอย่าง การใช้คำบุพบท ДО เพื่อแสดงระยะเวลาของการกระทำ	47
ตาราง 3.32 ตัวลงท้ายของคำนามในรูปการกที่ 2 เอกพจน์ที่เป็นเสียงหนัก (Твёрдая модель)	47
ตาราง 3.33 ตัวลงท้ายของคำนามในรูปการกที่ 2 เอกพจน์ ที่เป็นเสียงเบา (Мягкая модель)	48
ตาราง 3.34 การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามเพศชายการกที่ 2 พหูพจน์	50
ตาราง 3.35 การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามเพศหญิงการกที่ 2 พหูพจน์	51
ตาราง 3.36 การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามเพศกลางการกที่ 2 พหูพจน์	51
ตาราง 3.37 การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำคุณศัพท์และคำสรรพนามรูปการกที่ 2 พหูพจน์	52
ตาราง 3.38 ตัวอย่าง คำกริยาที่ใช้กับคำนามในรูปการกที่ 3	53
ตาราง 3.39 การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามการกที่ 3 เอกพจน์ (1)	57
ตาราง 3.40 การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามการกที่ 3 เอกพจน์ (2)	57
ตาราง 3.41 บุรุษสรรพนามในการกที่ 4	64
ตาราง 3.42 ตัวอย่าง การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามการกที่ 4 สิ่งไม่มีชีวิต	64
ตาราง 3.43 ตัวอย่าง การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามการกที่ 4 สิ่งมีชีวิต	65
ตาราง 3.44 บุรุษสรรพนามการกที่ 5	70

ตาราง 3.45	ตัวลงท้ายของคำนามในรูปการกที่ 5 เอกพจน์ (1)	70
ตาราง 3.46	ตัวลงท้ายของคำนามในรูปการกที่ 5 เอกพจน์ (2)	71
ตาราง 3.47	คำนาม คำคุณศัพท์และคำสรรพนามในรูปการกที่ 5 พหูพจน์	71
ตาราง 3.48	บุรุษสรรพนามในการกที่ 6	75
ตาราง 3.49	ตัวลงท้ายของคำนามในรูปการกที่ 6 เอกพจน์ (1)	76
ตาราง 3.50	ตัวลงท้ายของคำนามในรูปการกที่ 6 เอกพจน์ (2)	76
ตาราง 3.51	ตัวลงท้ายของคำนามและคำคุณศัพท์รูปการกที่ 6 พหูพจน์	77
ตาราง 3.52	ตัวลงท้ายของคำนามในการกที่ 6 พหูพจน์	78
ตาราง 3.53	ตัวลงท้ายของคำคุณศัพท์และคำสรรพนามในการกที่ 6 พหูพจน์	78
ตาราง 3.54	สรุปการเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามในรูปพหูพจน์ทั้ง 6 การก (1) รูปแบบตัวลงท้ายเสียงหนัก (Твёрдая модель)	79
ตาราง 3.55	สรุปการเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำนามในรูปพหูพจน์ทั้ง 6 การก (2) รูปแบบตัวลงท้ายเสียงเบา (Мягкая модель)	80
ตาราง 4.1	ความหมายทั่วไปทางไวยากรณ์ของคำคุณศัพท์และตัวอย่าง	87
ตาราง 4.2	เพศทางไวยากรณ์ของคำคุณศัพท์	87
ตาราง 4.3	พจน์ของคำคุณศัพท์	88
ตาราง 4.4	ตัวอย่าง การใช้ตัวลงท้ายของคำคุณศัพท์รูปเอกพจน์แบ่งตามการก	88
ตาราง 4.5	การแสดงความหมายของคำคุณศัพท์ประเภท Качественное และตัวอย่าง	89
ตาราง 4.6	ตัวลงท้ายคำคุณศัพท์ประเภท Притяжательное	98
ตาราง 4.7	ตัวอย่าง การเปลี่ยนตัวลงท้ายคำคุณศัพท์เพศชายชั้นเปรียบเทียบแบบซับซ้อน	100
ตาราง 4.8	ตัวอย่าง การเปลี่ยนตัวลงท้ายคำคุณศัพท์เพศกลางชั้นเปรียบเทียบแบบซับซ้อน	101
ตาราง 4.9	ตัวอย่าง การเปลี่ยนตัวลงท้ายคำคุณศัพท์เพศหญิงชั้นเปรียบเทียบแบบซับซ้อน	101
ตาราง 4.10	ตัวอย่าง การเปลี่ยนตัวลงท้ายคำคุณศัพท์รูปพหูพจน์ชั้นเปรียบเทียบ	102
ตาราง 4.11	การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำถาม Какой และ Чей	103
ตาราง 4.12	การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำคุณศัพท์ ประเภท Качественное และ Относительное	103
ตาราง 4.13	การเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำคุณศัพท์ ประเภท Качественное และ Относительное พหูพจน์	104

ตาราง 5.1	บุรุษสรรพนามในแต่ละการก	112
ตาราง 5.2	สรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ мой – моё – моя – мои ในแต่ละการก	114
ตาราง 5.3	สรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ твой – твоё – твоя – твои ในแต่ละการก	115
ตาราง 5.4	สรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ наш – наше – наша – наши ในแต่ละการก	115
ตาราง 5.5	สรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ ваш – ваше – ваша – ваши ในแต่ละการก	115
ตาราง 5.6	สรรพนามคำถาม кто – что – какой – какое – какая – какие ในแต่ละการก	116
ตาราง 5.7	การเปลี่ยนตัวเลขท้ายของสรรพนามคำถาม Сколько ในแต่ละการก	117
ตาราง 5.8	ตัวอย่างการเปลี่ยนตัวเลขท้ายของสรรพนาม никто	118
ตาราง 5.9	ตัวอย่างการเปลี่ยนตัวเลขท้ายของสรรพนาม ничто	119
ตาราง 5.10	การเปลี่ยนตัวเลขท้ายของสรรพนาม никакой – никакое – никакая – никакие	119
ตาราง 5.11	การเปลี่ยนตัวเลขท้ายของคำสรรพนามชี้เฉพาะ этот – это – эта – эти	120
ตาราง 5.12	การเปลี่ยนตัวเลขท้ายของคำสรรพนามชี้เฉพาะ тот – то – та – те	121
ตาราง 5.13	การเปลี่ยนตัวเลขท้ายของคำสรรพนาม каждый – каждое – каждая – каждые	121
ตาราง 5.14	การเปลี่ยนตัวเลขท้ายของคำสรรพนาม сам – само – сама – сами	122
ตาราง 5.15	การเปลี่ยนตัวเลขท้ายของคำสรรพนาม любой – любое – любая – любые	122
ตาราง 6.1	การเปลี่ยนตัวเลขท้ายของจำนวนนับ один	131
ตาราง 6.2	การเปลี่ยนตัวเลขท้ายของตัวเลขจำนวนนับที่มีโครงสร้างไม่ซับซ้อน (Простая структура) และซับซ้อน (Сложная структура)	131
ตาราง 6.3	ตัวเลขจำนวนนับและตัวเลขจำนวนรวม	133
ตาราง 6.4	ตัวอย่าง การเปลี่ยนตัวเลขท้ายของตัวเลขจำนวนรวม пятеро	134
ตาราง 6.5	ตัวอย่าง การเปลี่ยนตัวเลขท้ายของตัวเลขจำนวนรวม обе และ оба	134

ตาราง 7.1	การใช้คำกริยาไม่สมบูรณ์และคำกริยาสมบูรณ์ในปัจจุบันกาล อดีตกาล และอนาคตกาล	145
ตาราง 7.2	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยาแบบ 1-е Спряжение	146
ตาราง 7.3	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยาแบบ 2-е Спряжение	146
ตาราง 7.4	ตัวอย่าง เพิ่มเติมการกระจายคำกริยาที่ลงท้ายด้วย -ить, -оть, -еть, -ти, -чь	147
ตาราง 7.5	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยา писать – сказать – искать	149
ตาราง 7.6	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยา ждать – идти – нести	149
ตาราง 7.7	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยา жить	150
ตาราง 7.8	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยา есть – дать – создать	150
ตาราง 7.9	ตัวอย่างการกระจายคำกริยา мыть – петь	151
ตาราง 7.10	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยา пить	151
ตาราง 7.11	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยา мочь – помочь	152
ตาราง 7.12	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยา ходить	152
ตาราง 7.13	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยา простить – носить	153
ตาราง 7.14	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยา платить	153
ตาราง 7.15	ตัวอย่าง การกระจายคำกริยา любить – готовить – купить	154
ตาราง 7.16	การเปลี่ยนรูปคำกริยาเป็นรูปอดีตกาล	154
ตาราง 7.17	รูปอดีตกาลของคำกริยา замерзнуть – привыкнуть – погаснуть	155
ตาราง 7.18	รูปอดีตกาลของคำกริยา нести – везти – спасти	155
ตาราง 7.19	รูปอดีตกาลของกลุ่มคำกริยา идти – вести	156
ตาราง 7.20	รูปอดีตกาลของกลุ่มคำกริยาที่มีส่วนเติมท้าย -чь	156
ตาราง 7.21	ตัวอย่าง การใช้คำกริยารูปอดีตกาลเพศชายเอกพจน์	157
ตาราง 7.22	ตัวอย่าง การใช้คำกริยารูปอดีตกาลเพศหญิงเอกพจน์	157
ตาราง 7.23	ตัวอย่าง การใช้คำกริยารูปอดีตกาลเพศกลางเอกพจน์	158
ตาราง 7.24	ตัวอย่าง การใช้คำกริยารูปอดีตกาลพหูพจน์	158
ตาราง 7.25	ตัวอย่างเพิ่มเติมคำกริยารูปอดีตกาลเพศชาย	158
ตาราง 7.26	ตัวอย่างเพิ่มเติมคำกริยารูปอดีตกาลเพศหญิง	159
ตาราง 7.27	ตัวอย่างเพิ่มเติมคำกริยารูปอดีตกาลพหูพจน์	160
ตาราง 7.28	ตัวอย่างเปรียบเทียบการใช้บุรุษสรรพนาม Вы	161

ตาราง 7.29	คำกริยารูปอนาคตกาลของคำกริยาไม่สมบูรณ์ (НСВ)	162
ตาราง 7.30	ตัวอย่างรูปอนาคตกาลแบบไม่ซับซ้อนของคำกริยา читать – прочитаты/писать – написать/рисовать – нарисовать	163
ตาราง 7.31	ตัวอย่างรูปอนาคตกาลแบบไม่ซับซ้อนของคำกริยา мочь – смочь/идти – прийти/ждать – подождать	163
ตาราง 7.32	ตัวอย่างรูปอนาคตกาลของคำกริยา решить – встретить – посетить	164
ตาราง 7.33	ตัวอย่าง รูปอนาคตกาลของคำกริยา дать – стать – открыть	164
ตาราง 7.34	ตัวอย่าง รูปคำกริยาในประโยคคำสั่ง/ประโยคขอร้อง ที่ไม่เป็นทางการและที่เป็นทางการ	167
ตาราง 7.35	ตัวอย่าง รูปคำกริยาในประโยคคำสั่ง/ประโยคขอร้อง ที่มีส่วนอนุภาค -ся	168
ตาราง 7.36	ตัวอย่าง รูปคำกริยาในประโยคคำสั่ง/ประโยคขอร้อง ที่มีตัวลงท้าย -й และ -йте	168
ตาราง 7.37	ตัวอย่าง รูปคำกริยาในประโยคคำสั่ง/ประโยคขอร้อง ของคำกริยา дать – передать – встать	169
ตาราง 7.38	ตัวอย่าง รูปคำกริยาในประโยคคำสั่ง/ประโยคขอร้อง ที่มีส่วนเติมท้าย -ь และ -ьте	169
ตาราง 7.39	ตัวอย่าง รูปคำกริยาในประโยคคำสั่ง/ประโยคขอร้องของคำกริยา бросить – кинуть – поставить – исправить – приготовить	170
ตาราง 7.40	การใช้คำกริยาไม่สมบูรณ์สำหรับประโยคคำสั่งแบบปฏิเสธ	171
ตาราง 7.41	ตัวอย่าง การใช้คำกริยาเคลื่อนไหวรูปคำสั่งหรือขอร้อง	172
ตาราง 7.42	เปรียบเทียบคำกริยาเคลื่อนไหวด้วยเท้าและด้วยยานพาหนะ	177
ตาราง 7.43	คำกริยาเคลื่อนไหวระหว่าง одно направление และ разные направления	178
ตาราง 7.44	ตัวอย่าง เปรียบเทียบประเภทคำกริยาเคลื่อนไหวที่มีส่วนเติมหน้า	182
ตาราง 7.45	ตัวอย่าง คำกริยา переходный และ непереходный	185
ตาราง 7.46	เปรียบเทียบการใช้คำกริยาที่มีส่วนอนุภาค -ся และคำกริยาที่ไม่มีส่วนอนุภาค -ся	189
ตาราง 7.47	ตัวอย่าง การใช้คำกริยาที่ถ่ายทอดความหมายของการกระทำร่วมกัน	190
ตาราง 7.48	ตัวอย่าง การใช้คำกริยาที่เกี่ยวกับสถานภาพหรือสภาวะของประธาน	190

ตาราง 7.49	เปรียบเทียบการใช้คำกริยาที่มีส่วนอนุภาค -ся ของคำกริยา начинаться – продолжаться – заканчиваться	191
ตาราง 7.50	เปรียบเทียบการใช้คำกริยาที่มีส่วนอนุภาค -ся ของคำกริยา состояться – находиться – сказаться	192
ตาราง 7.51	ตัวอย่าง โครงสร้างประโยค Пассивная конструкция ปัจจุบันกาล	193
ตาราง 7.52	ตัวอย่าง โครงสร้างประโยค Пассивная конструкция อดีตกาล	193
ตาราง 7.53	ตัวอย่าง โครงสร้างประโยค Пассивная конструкция อนาคตกาล	193
ตาราง 7.54	เปรียบเทียบรูปคำกริยาแบบ активная และ пассивная ของคำกริยาไม่สมบูรณ์	194
ตาราง 7.55	เปรียบเทียบรูปคำกริยาแบบ активная และ пассивная ของคำกริยาสมบูรณ์	195
ตาราง 7.56	เปรียบเทียบการเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำคุณศัพท์เพศชาย และ причастие	196
ตาราง 7.57	เปรียบเทียบการเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำคุณศัพท์เพศหญิง และ причастие	197
ตาราง 7.58	เปรียบเทียบกฎการเปลี่ยนตัวลงท้ายของคำคุณศัพท์พหูพจน์ และ причастие	197
ตาราง 7.59	การสร้างรูปปัจจุบันกาลของ Активное причастие	198
ตาราง 7.60	เปรียบเทียบการใช้ Активное причастие และ который	199
ตาราง 7.61	ตัวอย่าง การใช้ который ที่เปลี่ยนตามเพศของคำที่แทนที่	199
ตาราง 7.62	ตัวอย่าง การใช้รูปคำ причастие ที่สร้างมาจากคำกริยาที่มีส่วนอนุภาค -ся	200
ตาราง 7.63	การสร้างรูปคำ Активное причастие อดีตกาล	200
ตาราง 7.64	ตัวอย่าง Активное причастие อดีตกาลที่แทนที่ด้วยคำว่า который	201
ตาราง 7.65	ตัวอย่าง Активное причастие ที่มาจากคำกริยา читать	201
ตาราง 7.66	ตัวอย่าง Активное причастие ที่มาจากคำกริยา прочитать	202
ตาราง 7.67	ตัวอย่าง Активное причастие พหูพจน์ที่มาจากคำกริยา читать	202
ตาราง 7.68	การสร้าง Пассивное (страдательное) причастие รูปปัจจุบันกาล	203
ตาราง 7.69	ตัวอย่าง Пассивное причастие รูปปัจจุบันกาล เพศชาย เอกพจน์ ของคำกริยา изучать	204
ตาราง 7.70	ตัวอย่าง Пассивное причастие รูปปัจจุบันกาล เพศหญิง เอกพจน์ ของคำกริยา изучать	204
ตาราง 7.71	ตัวอย่าง Пассивное причастие รูปปัจจุบันกาล พหูพจน์ ของคำกริยา изучать	205

ตาราง 7.72 เปรียบเทียบการใช้ Пассивное причастие กับคำว่า который	205
ตาราง 7.73 วิธีการสร้าง Пассивное причастие รูปอดีตกาล	207
ตาราง 7.74 ตัวอย่าง การใช้ причастие ของคำกริยา приглашать	208
ตาราง 7.75 ตัวอย่าง การใช้ причастие ของคำกริยา пригласить	208
ตาราง 7.76 ตัวอย่าง การใช้ причастие ของคำกริยา болеть	209
ตาราง 7.77 รูป причастие ของคำกริยา заболеть	209
ตาราง 7.78 เปรียบเทียบโครงสร้างระหว่าง активное และ пассивное причастие	209
ตาราง 7.79 รูป причастие ของคำกริยา изучать – рисовать – создавать	210
ตาราง 7.80 รูป причастие ของคำกริยา изучить – нарисовать – создать	210
ตาราง 7.81 ตัวอย่าง คำกริยารูป Краткое пассивное причастие ที่มีส่วนเติมท้าย -н-	211
ตาราง 7.82 ตัวอย่าง คำกริยารูป Краткое пассивное причастие ที่มีส่วนเติมท้าย -ен/ён-	211
ตาราง 7.83 ตัวอย่าง คำกริยารูป Краткое пассивное причастие ที่มีส่วนเติมท้าย -т-	211
ตาราง 7.84 ตัวอย่าง การสร้างคำ Краткое пассивное причастие	212
ตาราง 7.85 ตัวอย่าง การใช้ Пассивное причастие รูปอดีตกาลของคำกริยา прочитатель	213
ตาราง 7.86 ตัวอย่าง การใช้ Пассивное причастие รูปอนาคตกาลของคำกริยา прочитатель	213
ตาราง 7.87 การสร้างรูป Деепричастие จากคำกริยาในรูปปัจจุบันกาลที่ลงท้ายด้วยสระ	217
ตาราง 7.88 ตัวอย่าง การสร้างรูป Деепричастие รูปปัจจุบันกาล	217
ตาราง 7.89 ตัวอย่าง การสร้างรูป Деепричастие ที่สร้างมาจากคำกริยาสมบูรณ์	218
ตาราง 7.90 ตัวอย่าง การสร้างรูป Деепричастие ที่สร้างมาจากคำกริยาสมบูรณ์ ที่มีส่วนอนุภาค -ся	218
ตาราง 7.91 ตัวอย่าง การสร้างรูป Деепричастие ที่สร้างมาจากคำกริยาสมบูรณ์ที่ลงท้ายด้วย -ти	219
ตาราง 7.92 เปรียบเทียบประโยคที่มีการใช้คำ Деепричастие และประโยคความซ้อน	220
ตาราง 9.1 ตัวอย่าง คำบุพบทที่มีลักษณะเป็น Омоним กับชนิดคำหลัก	237
ตาราง 9.2 ตัวอย่าง รูปเงื่อนไขและรูปคำสั่งของคำกริยา	251

คำนำ

หนังสือโครงสร้างและระบบคำภาษารัสเซียเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ทั้งรูปแบบการเรียนการสอนในห้องเรียนและการศึกษาด้วยตนเอง หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับ โครงสร้างและระบบคำภาษารัสเซีย (Word Formation and Russian Morphology) ซึ่งถือเป็นการศึกษาด้านไวยากรณ์ที่มีความสำคัญมากแขนงหนึ่ง ได้มีการปรับเนื้อหาให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับแนวทางการเรียนการสอนในปัจจุบัน หนังสือเล่มนี้นอกจากจะเป็นประโยชน์กับ กลุ่มนักศึกษาที่ศึกษภาษารัสเซียแล้วนั้น ยังเป็นประโยชน์กับบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในการศึกษา ภาษารัสเซีย เนื่องจากการเรียบเรียงเนื้อหาที่ช่วยให้ผู้เรียนหรือบุคคลทั่วไปสามารถอ่านและเข้าใจ ได้ง่าย อีกทั้งยังสามารถนำมาทบทวนและพัฒนาต่อยอดความรู้ที่มีอยู่ได้ หนังสือโครงสร้างและระบบ คำภาษารัสเซียจึงเหมาะสำหรับผู้ที่มีความรู้ด้านภาษารัสเซียตั้งแต่ระดับพื้นฐานถึงระดับสูง

ผู้จัดทำได้เรียบเรียงเนื้อหาในแต่ละส่วนให้มีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน โดยได้แบ่งเนื้อหา ออกเป็น 10 บท ซึ่งในแต่ละบทมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนทฤษฎีทางวิทยาหน่วย คำ (Theory) และส่วนภาคปฏิบัติ (Practice) ในส่วนภาคปฏิบัตินั้นผู้เรียนหรือผู้สนใจทั่วไปสามารถ นำความรู้ในส่วนภาคทฤษฎีไปปรับใช้ในทางปฏิบัติจริงได้ นอกจากนี้จะเป็นการทบทวนความรู้แล้วยัง ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น

อนึ่ง ผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานี้ ที่กรุณาให้คำชี้แนะทางวิชาการ ให้แก่ผู้จัดทำ หากหนังสือเล่มนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขอน้อมรับในความผิดพลาดนั้นและ พร้อมที่จะรับคำแนะนำดังกล่าวไปปรับปรุงในการจัดทำครั้งต่อไป

ปิยาภรณ์ คงแสงภักดิ์

ผู้จัดทำ

